

POP polikliniek

Verloskunde

Inleiding

U bent door uw huisarts, verloskundige of andere medisch specialist verwezen naar de POP polikliniek (ook wel POP poli genoemd) van Medisch Spectrum Twente. In deze folder leggen we uit wat de POP poli is.

Wat is de POP poli?

De letters POP staan voor Psychiatrie, Obstetrie (Verloskunde) en Pediatrie (Kindergeneeskunde). In de POP poli bundelen zorgverleners van verschillende disciplines hun krachten om u voor en tijdens uw zwangerschap, bevalling en kraambed te ondersteunen. Daardoor krijgt u de beste specialistische zorg voor u en uw (ongeboren) kind.

U komt in aanmerking voor de POP poli als u zwanger bent (of zwanger wil worden) en:

- psychiatrische klachten heeft of heeft gehad;
- medicijnen gebruikt tegen psychiatrische klachten (ook wel psychofarmaca genoemd);
- een vader / moeder / broer / zus heeft met een psychiatrische aandoening;
- middelen gebruikt tijdens uw zwangerschap, zoals alcohol of drugs;
- u zich in een complexe psycho-sociale situatie bevindt;
- jong moeder wordt.

Eerste afspraak

De eerste afspraak op de polikliniek is met een physician assistant (PA) verloskunde, en duurt ongeveer 30 tot 50 minuten. Zij is een ervaren tweedelijns verloskundige met een extra opleiding. Zij doet de intake en gaat in op de specifieke problematiek en de zwangerschap. Er wordt een zwangerschapsdossier aangemaakt. De gegevens van u worden verzameld en genoteerd. De afspraak vindt plaats op de polikliniek Verloskunde, route H03.

Bij verwijzing in verband met psychiatrische problematiek (in het verleden) kunt u, in overleg met uw hulpverlener, kiezen voor het gecombineerde spreekuur. Dit is een spreekuur waar u gelijktijdig spreekt met de PA verloskunde en de psychiatrisch verpleegkundig specialist. Op deze manier wordt uw hulpvraag direct verloskundig en psychiatrisch geïnventariseerd en krijgt u direct een passend advies.

Het overleg

Na uw eerste gesprek overleggen de zorgverleners van de POP poli met elkaar welke vorm van begeleiding het beste bij uw situatie past. Hieruit volgt een advies over behandel- en begeleidingsmogelijkheden en medicijngebruik voor de periode van vóór uw zwangerschap tot en met de periode na de bevalling. Hoe lang de periode van begeleiding is, hangt af van de situatie waarin u en uw gezin zich bevinden.

Het advies

Na het overleg wordt er een brief opgesteld met het advies. U wordt hiervan op de hoogte gesteld door uw verloskundige of gynaecoloog. Uw huisarts en eventueel overige betrokken hulpverleners worden ook van het advies op de hoogte gebracht als u hiertegen geen bezwaar heeft. Op deze manier zijn alle direct betrokken zorgverleners op de hoogte van uw afspraken over uw zwangerschap, de bevalling en de nazorg.

Het doel van de behandeling is het voorkómen van psychiatrische problemen of te zorgen dat deze niet verergeren. Daarnaast is de behandeling gericht op het verkrijgen van een goede moeder-kind binding. Ook in sociaal moeilijke situaties kunnen wij kijken hoe u het beste begeleid kan worden.

De controles zullen daarna worden verricht door uw eigen (eerstelijns) verloskundige, de PA verloskunde in het ziekenhuis of de gynaecoloog.

In Medisch Spectrum Twente zijn twee PA's Verloskunde en een gynaecoloog verbonden aan de POP poli. Wanneer controles in het ziekenhuis nodig zijn, zullen de controles bij deze drie zorgverleners plaatsvinden. Dit garandeert zo veel mogelijk continuïteit van zorg.

Andere artsen / verloskundigen binnen de verloskunde kunnen u eveneens verwijzen voor een eenmalig consult, zodat afspraken rondom de zorg besproken en vastgelegd kunnen worden.

Betrokken hulpverleners bij de POP poli

Bij het Multi Disciplinair Overleg (MDO) van de POP poli zijn verschillende hulpverleners betrokken. Wie u helpt, hangt af van de klachten.

Het team van hulpverleners bestaat uit: een gynaecoloog, een PA verloskunde, een kinderarts, een psychiater, een ziekenhuisapotheker, een verpleegkundig specialist psychiatrie, een psychiatrisch verpleegkundige, maatschappelijk werkers, een klinisch psycholoog en de betrokken eerstelijns verloskundigen.

Psychiater / verpleegkundig specialist psychiatrie

Samen met de psychiater van Medisch Spectrum Twente inventariseert u uw (risico op) psychiatrische klachten die een relatie hebben met de zwangerschap. Ook bespreekt u met haar of u de medicijnen (die u gebruikt tegen de psychische klachten) tijdens de zwangerschap kunt gebruiken. Indien nodig, kijkt de psychiater naar een alternatief. Daarnaast wordt er beoordeeld wie u het beste kan begeleiden. Dit kan uw eigen psychiater of psycholoog zijn, maar kan ook een psychiater van MST, een psychiatrisch verpleegkundige of verpleegkundig specialist psychiatrie zijn.

Kinderarts

Bent u een jonge moeder, gebruikt u medicatie of (verdovende) middelen, dan kan dat een reden zijn om voor de geboorte met de kinderarts te willen spreken. In de meeste gevallen zal een advies van de kinderarts, aanwezig bij het MDO, voldoende zijn. Dit advies kan nuttig zijn omdat:

- medicatiegebruik of gebruik van verdovende middelen (drugs) tijdens de zwangerschap invloed kan hebben op het ongeboren kind;
- sommige medicijnen of middelen kunnen overgaan in borstvoeding. Een advies-op-maat kan dan wenselijk zijn voordat uw kind geboren wordt;
- in sommige gevallen (bijvoorbeeld bij gebruik van bepaalde medicijnen) is het noodzakelijk om uw baby, gedurende een bepaalde tijd (12-48 uur) te observeren op de Moeder Kind afdeling of de afdeling Neonatologie.

Klinisch / medisch psycholoog

De klinisch psycholoog kan worden ingeschakeld wanneer u angst-, stemmings- of trauma-gerelateerde klachten heeft. In deze situatie kan de klinisch psycholoog u een kortdurende cognitieve gedragstherapie aanbieden. Deze gedragstherapie gaat over uw manier van denken en doen en hoe dit uw gevoel beïnvloedt. De behandeling is direct gericht op uw specifieke klachten. Ook kan u een EMDR behandeling worden aangeboden. Dit is een effectieve, kortdurende behandelingsmethode, om nare ervaringen (bijvoorbeeld een nare bevalling) te verwerken en daardoor minder angstig te worden.

Medisch maatschappelijk werk

Samen met de medisch maatschappelijk werker brengt u uw psychosociale situatie in kaart. Hierbij kijkt u naar uw draaglast (wat zijn uw problemen), draagkracht (hoe gaat u hiermee om) en draagvlak (van wie krijgt u steun). De medisch maatschappelijk werker kan u behandelen of (wanneer er voldoende zorgverlening aanwezig is), optreden als contactpersoon tussen bestaande zorgverlening en de specialisten in het ziekenhuis.

Ziekenhuisapotheker

De ziekenhuisapotheker geeft advies over medicatie bij zwangerschap en borstvoeding en het effect en de risico's ervan. Indien nodig, denkt de apotheker mee over een alternatief medicijn. Daarnaast geeft de apotheker advies over drugs en geneesmiddelenpiegels in het bloed en urine.

Eerstelijns verloskundigen

De verloskundigen uit de eerste lijn, bespreken (na toestemming van u) hun eigen cliënten met bovengenoemde problematiek. Op deze manier is er sprake van een nauwe samenwerking tussen eerstelijns verloskundigen en specialisten in het ziekenhuis.

Namen van de medewerkers die betrokken zijn bij de POP-polikliniek

Verloskunde:	mw. dr. J.T.J. Brons (gynaecoloog) mw. drs. J.A. Kroese (gynaecoloog) mw. B.A. Vos (physician assistant verloskunde) mw. I. Zuidgeest (physician assistant verloskunde)
Psychiatrie:	mw. drs. W. Verheul (psychiater) mw. A. Weierink (verpleegkundig specialist psychiatrie) mw. G. Ligtenberg (ambulant psychiatrisch verpleegkundige)
Kindergeneeskunde:	mw. A. Jonge Poerink (kinderarts) mw. A.G. Kaspers (kinderarts)
Klinische Psychologie:	mw. dr. L.G.M. van Rooij (kinderarts-neonatoloog) mw. drs. I.A.H.M. Höelsgens (psycholoog) mw. drs. M.D. Apenhorst (psycholoog) mw. dr. J.S. Smeets (psycholoog)
Medisch Maatschappelijk Werk:	mw. S. Haafkes (maatschappelijk werker) mw. N. van Kogelenberg (maatschappelijk werker)
Eerstelijns verloskundigen:	alle betrokken verloskundigen van verwijzende praktijken uit de omgeving
Apotheek:	mw. drs. E.T. Groot Wassink (ziekenhuisapotheker)

Kosten

De kosten voor controles binnen het POP team worden vergoed door uw zorgverzekeraar. Echter, er kunnen kosten voor uw eigen risico in rekening worden gebracht door uw zorgverzekeraar, indien u uw eigen risico nog niet op heeft gemaakt.

Meer informatie

Voor meer informatie over psychiatrie en zwangerschap, kunt u de volgende websites raadplegen:

- www.lkpz.nl (Landelijk Kenniscentrum voor Psychiatrie en Zwangerschap)
- www.kenniscentrumpsychologie.nl

Contact

Indien u nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met Irene Zuidgeest (PA verloskunde) of Barbara Vos (PA verloskunde). Zij zijn bereikbaar via de receptie van MST, telefoon (053) 487 20 00. Zij zijn tevens bereikbaar per email: POPpoli@mst.nl

Tenslotte

U heeft recht op juiste en volledige informatie. Pas als u voldoende inzicht heeft, kunt u weloverwogen toestemming geven voor een bepaalde behandeling of een bepaald onderzoek. Als iets u niet geheel duidelijk is, vraagt u de gynaecoloog, arts-assistent of verpleegkundige dan om nadere uitleg.